

«Кырачаан асчылт» курууоок

Билинни кэмнэ о5о сайдарыгар сурун эрэ уерэхтээһин буолбакка эбии уэрэхтээһин эмиэ оруолу оонньуур. О5о кыра сааһыттан билиэн керуен ба5алаах, барытын тутан хабан, амсайан тургэнник уерэнэр. О5о ийэтэ иһит, дьэе сууйарын, астыырын, а5ата уһанарын кэрэхсээн керер, улахан киһини утуктэрин оонньууга эрэ буолбакка олоххо киллэрэн боруобалаан керер. Улэ5э уерэнэн араас дьобура сайынна5ына о5о бэйэтигэр эрэллээх буолар, бэйэтин харана уэрэнэр, олоххо бэлэмнээх буолар.

Уобээ этиллибит этииттэн олобуран Майатаа5ы Чуораанчык о5о саадыгар быйылгыттан орто болох о5олоругар «Мин кыра асчыппын» диэн эбии уерэхтээһин тэриллибитэ. Бу курууоок ыйга иккитэ буолар, группа о5ото барыта кытгар, ууна 30 мунуутэ5э тийэ буолар.

Курууоок сурун сыала:

1 о5олорго ас эйгэтигэр сыыаннаах идэлэри билиһиннэри.

2 о5ону боростуой булуудэлэри астыырга уэрэтии, ас астыырыгар бэйэтин бэйэтэ керунэригэр иитии

3 о5о айар дьобурун сайыннарыы

Соруктара:

- ас астыырга туттуллар тэриллэри билиһиннэри

- остуолу сервировкалыырга уэрэтии

- Абы тупса5ай костуулээхтик киэргэтии

- электрическэй кухоннай прибордары билиһиннэри

- быһа5ынан, терканан, араас формочкаларынан ,белуэгунэн туттарга уэрэтии

Актуальнаа :

Билинни терешпут о5отун оннугар барытын бэйэтэ онорор буолан кэлин кэмнэ улахан да о5олор бэйэлэрин сатаан керуммэттэр. Онон бу курууоок о5о бэйэтэ толкуйдуур, онорон - кэтээн керер дьобурун сайыннаар. Боростуой астары астыырга, остуолу тардарга, бэйэтин бэйэтэ керунэригэр уэрэтэр.

Бу курууоок нене о5о5о чэнчис буолуу уеруэхтэрин инэри:

- Астыах иннинэ илиини кичэйэн суунуу.

- фартугу , косынканы кэтии

- батта5ы кичэйэн косынка, колпак анныгар хомуйуу

- улэлээн бутэн баран остуол урдун сууйуу, хомуйуу.

Сэрэхтээх буолуу уеруэхтэригэр иитии.

- быһабы сиргэ туһарбэппит
- быһабынан оонньообоппут, сирэйгэ чугааппаппыт
- быһабы биититтэн туппаппыт
- терканы туттарга сэрэхтээхтик туттабыт
- улахан кийитэ суох электрическэй прибордары холбообоппут.

Бу куруьуокка дьарыктаммыт оболор улахан дьон улэтин билсэллэр, интириэстэнэллэр, оболор айар дьобурдара сайдар, бэйэлэрин керунэ , ыраастык туттан улэлии уерэнэллэр. Интэриэс уескээн, толкуйдаан , сыал –сорук туруорунан улэлииллэр, тылларын саппааы байар, мелкай моторикалара сайдар.

Ыйдар	Астаныллар булуудэ	сыала
Балабан ыйа	1 дьарык – повар идэтин билиьиннэрии 2 дьарык – сыырдаах помидор сокууска	Детсад поварын улэтин билиьиннэрии. Быһабынан, терканы туттарга, астары холбуурга уерэтии
Алтынньы	1 дьарык - мухомордар сокууска 2 дьарык – хараабыллар сокууска	Сымыыты ыраастыырга, помидор иьин луосканы баарга уерэтии. Салгы быһабынан туттарга уерэтии, айар дьобурдарын сайыннары
Сэтинньи	1 дьарык – чизкейк пирожнай 2 дьарык – творогтаах кэмпиэт	Блендерынан туттарга уерэтии, аы тупсабайдык кизргэтии.
Ахсынньы	1 дьарык – лавааштан харыйа 2 дьарык – сизниллэр харыйа	Айан табаарар дьобурдарын сайыннары, сэрэхтээх буолууну иитии
Тохсунньу	1 дьарык – телефон бутерброд 2 дьарык – сибэки бутерброд	Быһабынан туттарга салгы уерэтии, кыраыабайдык бэйэлэрин бабаларынан кизргэтэрии
Олунньу	1 дьарык – куех уонна хара чэйдэр 2 дьарык – апельсинтан коктейль	Чэйдэр араастарын билиьиннэрии, амсатыы. Блендерынан туттарга салгы уерэтии
Кулун тутар	1 дьарык – муравейник пирожнай 2 дьарык – башенка пирожнай	Терканы, белуегунэн туттарга салгы уерэтии. Тылларын саппаынын байыты
Муус устар	1 дьарык – йогуртаах салаат 2 дьарык – тэллэйдэр	Фрукталар ааттарын чинэтии, илии моторикатын салгы сайыннары
Ыам ыйа	1 дьарык – винегрет салаат	Тохпокко, аккуратнайдык улэлииргэ салгы уерэтии

Сыыары.

Сыырдаах помидор сокууска .

Сыыры теркалыыбыт. Ныыллыбыт чесногу кытта майонестаан холбуубут. Помидору тегуруктуу быабыт, луосканан сыырдаах чесногу тегуруккэ уурабыт.

Мухомордар сокууска

Сымыты туруору тэриэлкэбэ уурабыт. Сууйуллубут помидору икки гына анаардаан баран , ортотун луосканан баан ылабыт. Сымыт урдугэр уран баран майонёнынан ойуу түүэрэбит, укробунан от онорон киэргэтэбит.

Хараабыллар сокууска

Сымыты ыраастаан баран уаты тутан анардыбыт, сабархайын туспа ийккэ оруубут.зубочискаба иилиллит сырынан , халбаанынан парус оноробут.

Чизкейк

Бэчизинньэни белуек кеметунэн бытарытабыт. Формаба кутабыт. Блендерынан творогу, саахары, суегэйи буккуйабыт,бэчизинньэ урдугэр кутабыт.

Творогтаах кэмпизт

200 грамм творожка 3 ст. луоска сахар пуудратын, 2 ст.луоска какаоны, 1 ст.луоска суегэйи блендерынан буккуйабыт.бу маассаттан кыракый тегуруктэри онорон теркалааммыт сакалаакка текунутэбит. Кэмпизт бэлэм.

Лавааштан харыйа.

Лавааы 3 мундук гына быыталыбыт, укروطтаах майонёнынан сыбыыбыт. О5о ба5атынан киэргэтэбит.

Сиэниллэр харыйа.

О5урсуну(туустаах, сибиээй) 3 гына быабыт,усталарынан быан баран соломо курдук кырбыыбыт.харыйаны хаарынан(майонез),кукурузанан, помидорунан киэргэтэбит.

Телефон бутерброд.

Арыылаах килиэккэ сымыт мананын теркалаан кутабыт.кукурузаттан биитэр горохтан кнопкалары оноробут, сыыртан , буспут эттэн экран оноробут.

Сибэкки бутерброд.

Тогуруктуу быыллыбыт батону теркалааммыт сымытынан, майонёнынан сыбыыбыт.крабовай палочкалары сибэкки сэбирдэбин курдук уурабыт, ортотугар кукурузанан киэргэтэбит.

Апельсин коктейль.

Биир стакан апельсин согугар стакан анаара ууту, 100 грамм мороженайы блендерынан буккуйабыт. Бокалларга кутабыт.

Муравейник пирожнай.

600 гр. бэчиэнньэни салапаанна кутан белуегунэн ултурутэбит, набаа бытархайдык буолбакка.100 гр.ынах арыытыгар биир банка буспут сгущенканы миксердыыбыт.бэлэм кремна бэчиэнньэни кыра кыра кутан буккуйабыт.кымырдабас уйатын курдук кутабыт,урдугэр сакалаат теркалыыбыт.

Башенка пирожнай.

Бэлэм бисквиттэн тегуруктэри быыабыт,сгущенканан сыбыыбыт.ол урдугэр слойунан яблоко,банан уурабыт.куерчэбинэн киэргэтэбит.

Йогуртах салат.

Яблоканы,мандарины.винограды быыабыт, йогурунан буккуйабыт.

Тэллэйдэр.

Бананы ыраастаан баран 3 гына быыабыт,тэриэлкэ5э туруору уурабыт.Яблоканы, мандарины ыраастаан 2 гына анаардаан банан урдугэр уурабыт.эубочисканан туттарабыт.

Винегрет.

Буспут моркуобу,субуекулэни,хортуосканы , лугу кубиктыы кырбыыбыт.миискэ5э кутан масс арыылаан буккуйабыт. Горох,туустаах хаппыыста эбиэххэ сеп